

OPINIE KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

Nederland, pak die kans met kunstmatige intelligentie

Nederland moet nu aanhaken bij de ambities van de Europese Commissie met de allesbepalende AI.

Holger Hoos en Bart Verheij en Jeroen van den Hoven
24 februari 2020, 18:41

EC-voorzitter Ursula von der Leyen vorige week in het AI Xperience Center te Brussel. Beeld REUTERS

Na de publicatie vorige week woensdag van de plannen van de Europese Commissie over kunstmatige intelligentie (artificial intelligence, AI) ligt er voor Nederland een kans de locatie te worden van de Europese AI-hub en een broedplaats van AI-onderzoek, innovatie en talent. Maar dan moet de overheid nu wel in actie komen en investeren in het nationale AI-ecosysteem, voordat we onze beste onderzoekers en innovatoren op dit terrein verliezen aan andere landen. Zo moet ze de nieuwe en ambitieuze NWO AI-onderzoeksagenda zonder dralen financieren. Voorts moet het kabinet een duidelijk signaal afgeven aan Brussel dat het er alles aan zal doen het 'lighthouse centre' van EC-voorzitter Von der Leyen, een uniek Europees AI-centrum van wereldwijde betekenis, voor Nederland aan te trekken. Voor de Europese Commissie is AI nu terecht chefsache – net als voor de Franse president Macron, die reeds eerder een Europese visie op AI omarmde en snel nationale AI-centra aanwees en financierde. Nederland moet daaraan een voorbeeld nemen. AI vraagt op dit moment om visie, politiek leiderschap en bestuurlijke daadkracht. 350 AI-onderzoeksgroepen met meer dan 21 duizend werknemers in Europa hebben zich in CLAIRE (Confederation of AI Labs in Europe) verenigd en hun hoofdkwartier gevestigd in Den Haag. Dat biedt uitstekende kansen van Nederland een AI-hub van belang te maken. De driehoek Den Haag-Parijs-Berlijn kan een sterke basis vormen voor een brede Europese samenwerking.

Motor

Kunstmatige intelligentie is de allesbepalende technologie in de 21ste eeuw. Het is de motor van een vierde industriële revolutie. Geen sector, professe, activiteit of proces van enig belang kan het zonder stellen. AI is in zeer korte tijd, terecht, vereenzelvigd met de slimme

voorhoede van de digitalisering. Vrijwel alles in onze omgeving wordt ‘slim’ en raakt verbonden. AI is zeker geen wondermiddel, maar zal ontegenzeggelijk een steeds belangrijker rol spelen in de slimme steden van morgen, ons kunnen helpen medische diagnostiek te verbeteren, energiebesparingen te realiseren en klimaatverandering aan te pakken, mobiliteitsvraagstukken op te lossen en voedselproductie en distributie duurzamer en efficiënter te maken. De kwaliteit van een veilige, duurzame en veerkrachtige samenleving in de 21ste eeuw hangt af van hoe we AI gaan gebruiken en inzetten.

Voorsprong

Nederland moet samen met andere EU-lidstaten een menswaardige digitale samenleving creëren, waarin bindende EU-verdragen op het gebied van grondrechten en mensenrechten niet als een belemmering worden opgevat voor duurzame welvaart, maar als een katalysator. Nederland heeft internationaal een voorsprong bij het verantwoord innoveren en het verankeren van publieke waarden in technologische toepassingen die een welvarende, slimme, veilige, duurzame en rechtvaardige samenleving kenmerken.

Europa heeft een wereldwijde standaard neergezet in de regelgeving over privacy en gegevensbescherming. Dat is ook de strategie die de geopolitieke Commissie-Von der Leyen omarmt op het gebied van AI. Europa kan in AI-regulering vooroplopen en daarmee mede richting geven aan technologische ontwikkelingen met regels voor menselijk toezicht, technische betrouwbaarheid, en aansprakelijkheid.

Het is de hoogste tijd om hoog van de toren te blazen met kunstmatige intelligentie, de technologie van morgen. Nederland moet hierin onmiddellijk fors investeren. En doe het dan meteen verantwoord.

Holger Hoos is hoogleraar Machine Learning in Leiden.

Bart Verheij is hoogleraar Artificiële Intelligentie en Recht in Groningen.

Jeroen van den Hoven is hoogleraar Ethiek en Technologie in Delft.

<https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/nederland-pak-die-kans-met-kunstmatige-intelligentie~b5cc4230b/>

Online 24 februari 2020, papieren editie 25 februari 2020